

LOURDES'KO BAIETZA SORTZEZ GARBI SINISTEGIARI

1.- "Teologi-indarrez ezin genezake Kristau fedeko egitzat erabaki Mariaren Sortze Garbia, ta ez da ere inor ori sinistera beartu, betiko ondamen nekepean."

2.- "Ontan, Elizaren eta Aita Santuaren nola naiko erabakia ez litzake egokia, ez bai luke gela-
gotuko Neskatz Sortzez Garbiaren aintza ta gañe
ra Eliz-pake ta animen kalterako bailitzake gure
gotzaigoan batez ere"

Onela zion Aita Santuari zuzendutako idazki baten, Sortze Garbia erabakitzearen aurka altza ziranetako batek, Paris'ko, Gongotzai M. Siboure'k.

Bañan onek etzun bildurtu garai artako Aita Santua IX Pio. Siñeste au oso sustraitua zegon elizan, atzera jotzeko. Oraindik urte asko etzira-
la, Amerikar gotzaiak batzar batean ao batez eta biotz beroz, " Ama Nexkatxa Sortzez Garbia" Amerika'ko Erri Elkartuen (U.S.A.) zaindaritzat izenda-
tu zuten. Beste gotzai asko aspaldi zebiltzan Ma-
ria'ren Sortzez Garbitasua erabakitzeko eskatuz. Aita Santuak, orrelako berri pozgarritz bizkortu-
rik, bereala gotzi eta teologilari batzar bat bil-

du zun auzia garbitzeko. Auen iritzia siñestegit-
tzat erabakitzearen aldezko izan zan. Gotzaien
baietza iristea besterik etzan palta. Ortsarako
IX Pio Aita Santuak idazki bat bidali zien esanaz:
" Gure gogo bizia da al dan lasterren jakiñarazi
dezaiguzutela zer derizkioten zuen elizbarrutiko
apaiz eta erriak Andra Mari Errugabeaz, eta zer-
taraño nai duten Aita Santuak arazo ori erabaki-
tzea. Ta batez ere, zerok, zuen jakinduri aundiz
irizten eta asmo duzutena jakin nai genduke."
Idazkizko batzar deritzaio galdebide oni. Zer ate-
ra zan ortik? Erantzun zuten 603 gotzaietatik, 56
edo 57 etziran siñestegi erabakitzaren alde. One-
kin ez dut esan nai erabakiaren aurka zijoazela.
Adibidez, 24° ek etzala erabaki-giro zerasaten. Lau
edo bostek etzuten erabaki ori artu nai izan; oie-
tatik bat gure lanaren asierako bi azalkizunen ja-
bea, Paris^{ko} gongotzai M. Sibour.

Beste aldetik 546 gotzai sail aundia jarri
zan siñestegitatzat erabakitzearen alde. Erantzun
onek, asitako bidean jarraitzeko asmoa indarragotu
zio IX Pio Aita Santuari. Batzar berezi bat gertu
zun erabaki-agiria (Bula) gertutzearren.

Azkenik, 1854^{ko} abenduaren 8^{an} Sortze Gar-
bia siñestegi artean sartu zun, erabaki-agiria de-
nen aurrean onela irakurriz: " Jesukrito ren, zo-
rioneko Petri ta Paul Bidalien eta Gure izenean
aitortzen, irizten, eta erabakitzen dugu Andra Ma-
ri doatsua, Jainko altsuaren esker berezibategatik
eta Jesukristo gizonen Salbatzallearen irabazien-
gatik, Sortze-Sortzetik jatorrizko obenik gabea
eta guztiz errugabea, izan zala dion erakuspina,
poierakuspina dala eta orregatik kristau guztiok
sendo siñesbearra " (Ineffabilis Deus 1854^{ko} aben-
duaren 8^{an}).

Erabaki zu Elizaren egizko semeentzat pozga-
rri izan zan. Erromaⁿ egindako jaiak dira agerbi-
de ta ontaz gotzaiak zuzendutako idazkiak. Paris^{ko}
gotzai M. Sibour^{ek} ere bere barrutikoei idazki
bat zuzendu zien, Aita Santuaren erabakitara makur-
tuz.

Katolikoan artean ere etzuten danak Aita San-
tuaren itza ain errex jaso. Laborde ta Guettée bi
apaiz prantzesak erabakiaren aurka atera ziran.
Jansenis^{tarren} artean, Holanda^{ko} iru gotzai, ta

abar. Ala ere, kristau aurkalariak etziran asko.

Ezkatolikoan artean geiago sortu ziran, ia danak. Siñestegi berri bat galbidetzat zeukaten. Rusi-Elendar elizak, Ingelendar ta Luterotarrak ots aundiz marmar egin zuten. Alaz ere Sortzez Garbiaren jaia azkar sartu da edonun. Sortzez Garbiaganako zaletasuna gero ta aundiagoa da gure kristau-errian; ta ori gutxi balitz bezela, gertakari berri batek siñesleak sendotuko zitun, bildurriak berotuko ta siñesgabean gogorkeri setatsua ausiko.

Siñestegi berria erabaki zanetik laugarren urtera, Ama Birjiña neska apal eta tolesgabe bati agertu zitzaion Lourdes'en diridiñez, Aita Santu-en erabakia onartu, eskertu ta indartu naiez. Neskak Soubirous'tar Benardatxo zun izena. 1858'ko otsaillaren amaikatik uztaren amaseiraño gertatu ziran 18 agertaldiak. Elkarrizketa luzeak izaten zitun Andra Mariak Benardatxorekin, bañan atsegin-garri eta samurrena amargarren agertaldikoa. Agertzaleari izena galdetzeko agindua artu zun Benardatxo'k Peyremale apaizagandik. Epaillaren 15'an Benardatxo'k galdera au egin zion: " Zein zeran esango bazenida? Orduan agertzalleak, ixillean zeukan egi aundi bat argitaratzen du: " Qué soy er'Immaculado Councepciou" - Ni Sortzez Garbia naiz.

Izen santu au beiñere etzun aditu Benardatxo'k; eta gaiñera zer esan nai dun ere ez daki. Bañan ziur dago Agertzalleak bere izena esan duala; Orregatik, bereala, erretorearen etxera abiatzen da, itz oiek bein eta berriz etengabe mingañean erabilliz. Trochou Jaunak jalkitzen digu, Peyramale ta Benardatxo'ren arteko izketaldia; Peyramale'k Benardatxo bere gelan sartzen ikustean, esan zion:

- Zer berri dakarren gaur? Bañan Benardatxo'k egun on edo arratsaldeon esate " Qué soy er'Immaculado Councepciou" zion bein eta berriz.

- Zer dion arroxka? ots egin zion apaiz jaunak.

- "Qué soy er'Immaculado Coucepciou". Orduan, Benardatxo'k zutiturik dasaio: "Artzuloko neskak esan dizkit itz auek".

- Ondo dago erantzun zion apaizak biotz ikaraz, Ala ere jarraitu zun esanaz: Bai al dakin zer esan nai dun orrek?

- Ez apaiz jauna.

- Okerrean agola argi ikusten diñat; nola esan dezaken ulertzen ez dena.

- Artzulotik onera etengabe ari naiz esaten: "Qué soy ér" Immaculado Councepciou".

- Ondo dago... (Trouchou. Bernadette Soubirous. 232 oría).

Zergatik etzuan, Ama Birjiñak bere egizko izena eman? Errezatzean ez al dio kristau erriak dei egiten: Agur Maria? Luka Deunak ez al digu esaten: "Et nomen Virginis, Maria", eta Birjiñaren izena, Maria zan? (Lk. 1,27).

Zergatik esan du bada Ama Birjiñak: "Ni Sortzez Garbia naiz"? Egia da Aita Santuaren agirian etzirala itz oiek erabilli. Andra Mariak ordea erabaki ori gogora nai zibun eta laburturik itz bitan eman, aurrerakoan izen santu goretsi dezagun.

Birjiñaren aitor au lurreko abotsari Zerukoak egiten zion oiartzuna zan; Goi-erantzuna, Kristoren ordezkioak erabakitako siñestegiari. Ez Aita Santuaren itza sendotzearen; ark esana utseziña baizan, Aita Santuak Andra Mariari ortan agertu zion eraspina baiezko arrigarri baten bidez eskertzearen baizik.

Era ortan itz egin zun XI Pioik Benardatxo aldare-malletara jasotzean: "Gogoan artu bear dugu toki ta eliz ortantxe gure Aurreko IX Pioik Sortze Garbiaren siñestegia aitortzearen, danak txalo zegotelarik, emandako erabakia Andra Mariak arrigarriro azaldu nai izan zuanean etzala gizon jakintsuengana zuzendu, errotari batzuen alaba tolesgabe batengana baizik." (Homilia Pii XI in solemni canonizationa 8-12-33).

Amabigarren Pioik ere "Fulgens Corona" idazkian itz berdintsuz egiztatzen eta sendotzen du bere Aurrekoak esana. Onela dio: "...Andra Mari doatsuak, lurrean Jainko-Semearen ordezkari zanak, Eliz osoak txalo zegiola, emandako erabakia, arri-

garrero egiztatu nai izan zuala dirudi. Etziran, izan ere, lau urte joan; eta ara! Añamendi oiñetan datzan Frantzi'ko erri baten inguruan, Andra Mari erabat txuri, soingaiñeko txuri bat jazten zularik eta gerriko urdin bat, neskatx on eta txintxo bati Massabielle'ko artzuloan agertu zitzaion. Agertu zitzaionari nor zan galdegin zion neskatxak, eta Ark irripar gozo bat ezpaitan eta zerurontz begiak jasorik erantzun zion: "Ni Sortzez Garbia naiz". (A.A.S. XLV 1953, 577 or.).

XII'gn Pio'k berak urte bat gerogo, ori bera, bañan indar aundiagorekin esaten digu: "Gure gogo ta biotza Lourdes'runtz itzuli ditugu; or, Sortzez Garbi siñestegia erabakita lau urte gerogo Andra Mari Errugabe berak agerpen, izketaldi eta arrigarrrien bidez Eliz-irakaslearen esana baietsi zun". (Omnium Ecclesiarum A.A.S. XLVI, 1954).

Ta Benardatxok, gai orretaz ez al du ezer esan? Bere bizitza guztian eskutitz bat bakarrik baiñan bai xamurra, idatzi zion IX Piori. Antxen arkitu ditugu itz auek: "Ama Birjiñak maiz ditu zure gain bere begiak, Zuk, Sortzez Garbia aitortu duzulako. Ama on orrek bereziki maite zaitulako pozten naiz; izan ere lau urte geroago, Bera lurrera etorri zan, "Ni Sortzez Garbia naiz", esatera. Nik ez nekin zer esan nai zun orrek. Itz ori ez nun beinere entzun. Geroztik askotan diot nere buruari: " Bai ona dala, Ama Birjiña! Gure Aita Santuaren itza baieztara etorri dala esango nuke. (Michel de Saint Pierre, Bernadette et Lourdes. Paris 1953, 242 or.)

Lau iritzi oiek batera datoz: Andra Maria Lourdes'a 1858'ko epaillaren 25'an Aita Santuak lau urte lenago Sortze Garbiaz erabakia eskertu, onartu ta arrigarriz ospatzera jetxi zala adieraztera. Lenengoak, "ala dirudi, esango nuke ka"; XII Piona berriz argi ta garbi. Aurrerakoan Ama Birjiña eta Erromako Aita Santuak beinbetirako elkaturik gelditzen dira.

Ama Birjiñak egin du berea. Orain Aita Santuak, Lourdes'en gertatutako arrigarrietaz itz egitera beartuak dira. Zeruak txaloka artu zun Erromak emandako erabakia. Aita Santuek berriz, arduratsu aztertu dituzte Lourdes'en gertatuak.

Ta ez aztertu bakarrik, baita gertatua egiztatu ta aupatu ere, batez ere Lourdes koaren antzeko artzulo txiki bat Vaticano bertako lora-tegian altxatuz.

1876 garrenean IX Plok bidalitako orde-zkoak, Lourdes ko Ama Birjiña korçitu zuten. Arrosarioaren Aita Santu XIII Leon ek dionez "Lour-des ko Andrea ez da bakarrik Frantzi aren itxaro-pen, baita ere Eliz osoarena". Ta gañera Vaticano ko arpe txikia aunditzen du, berak "Frantzi ko baztartxo" deitzen zion ura ikustatu zezan.

1907 an Lourdes ko Ama Birjiñaren Meza ta Otoizketa Eliza Osorako zabaltzen du. Geroago Ma-riaren Eliz aundienen artean sartzen dute Lourdes. Orrelako aipamen asko egin dizkiote Lourdes ko Elizari Aita Santuek. Orrela itz egin dute Erroma ko eliz-artzaiek. Orrela saiatu dira Lourdes, kristau guztiak Ama Birjiñaren Sortze Garbia ai-tortu ta goratu dezateneko munduko txoko egiten.

Agerkundeen eunurtea ospatzen dugu aurten; eta Lourdes entzat orainarteko urterik aipagarri-ena izango dala zalantzarik eztago. Aurten Andra Mariak milloi ta milloi erromesen biotz-agurra artuko du. Denak "Errugabe sortu ziran Erregiña" esango diote. Orregatik, epaillaren 25 garrena Ni Sortzez Garbia naiz esan zuneko eguna eta abenduaren zortzigarrena Sortse Garbi-eguna, aur-tengo jai aundienetakotzat aukeratu dituzte.

Artola tar Sekundino

Lazkao ko beneditarra.